

Dosarul nr. 2r-19/23
2-22024404-01-2r-12012022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: A. Ojoga)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malîi, A. Bostan, V. Cotruță)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Doina Cotelea împotriva lui Anei Lupoi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 18 februarie 2022, Doina Cotelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Lupoi privind încasarea datoriei în sumă de 303,54 euro, a datoriei pentru serviciile comunale în sumă de 9910,26 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 03 martie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de Doina Cotelea.

Prin decizia coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 0670/ACC din 31 martie 2022, la solicitarea instanței de fond în conformitate cu art. 77 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, avocatul Ghenadie Pavliuc a fost împuternicit să acorde asistență juridică Anei Lupoi.

Prin hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Doina Cotelea. S-a încasat din dontul Anei Lupoi în beneficiul Doinei Cotelea suma de 123,54 euro, cu titlu de datorie la plata chiriei pentru perioada 22 aprilie 2021-14 iunie 2021, suma de 8121,95 lei cu titlu de plata pentru serviciile locativ-comunale, suma de 321,17 lei, cu titlu de taxa de stat, suma de 2000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 780 lei cu titlu de cheltuieli de traducere, suma de 120 lei, cu titlu de cheltuieli pentru identificarea domiciliului și suma de 100 lei, cu titlu de cheltuieli pentru înștiințare. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 18 iulie 2022, Doina Cotelea, reprezentată de avocatul Adrian Grosu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

La 21 iulie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stata a apelantei, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu reexaminarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Doina Cotelea, reprezentată de avocatul Adrian Grosu și s-a acordat apelantei termen de 15 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererea de apel a fost depusă înafara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen. A fost remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 30 decembrie 2022, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că consideră neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece i-a fost îngădit apelantei accesul la justiție, or, cauza a fost examinată în lipsa Anei Lupoi, care nu a fost legal citată fiind lipsită de posibilitatea de a prezenta probe și de a-și argumenta obiecțiile sale.

La 12 ianuarie 2022, în adresa intimatei Doina Cotelea a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

Prin referința depusă la data de 23 ianuarie 2023, Doina Cotelea, reprezentată de avocatul Adrian Grosu a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat și menținerea încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost

depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, nefiind de acord cu hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 21 iulie 2022 avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, a contestat-o cu apel nemotivat și netimbrat.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererea de apel a fost depusă înafara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen. A fost remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La caz, instanța de recurs reține că la 29 noiembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierilor din 24 noiembrie 2022 avocatului apelantului, prin intermediul poștei electronice, inclusiv avocatului Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi la adresa de e-mail ghenadiepavliuk@gmail.com (f.d. 107), indicată în antetul cererii de apel (f.d.92).

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 30 noiembrie 2022, ziua imediat următoare zilei în care a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 14 decembrie 2022 (miercuri).

Astfel, recursul împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 30 decembrie 2022, a fost declarat cu omiterea termenului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 30 decembrie 2022, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen. La caz, avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

Conform art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții. Iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului, demonstrează că avocatul Ghenadie Pavliuc nu și-a îndeplinit corespunzător împuternicirile acordate și nu a monitorizat procesul de adoptare a actelor judecătorești în cadrul cauzei respective.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane

interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarate de avocatul Ghenadie Pavliuc, în interesele Anei Lupoi, împotriva încheierii din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Doina Cotelea împotriva lui Anei Lupoi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic